

บทที่ 4

ลักษณะพื้นที่เขตและข้อมูลเบื้องต้นของเขตบางขุนเทียน

สภาพทางภูมิศาสตร์

ทิศเหนือ	จดเขตภาษีเจริญและเขตหนองแขม
ทิศใต้	จดอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	จดเขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทร ปราการและกิ่งอำเภอพระสมุทรเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทร ปราการ
ทิศตะวันตก	จดอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีเนื้อที่ ทั้งหมด 155.432 ตารางกิโลเมตร เขตบางขุนเทียนเป็นเขตเดียวของกรุงเทพมหานครที่มีพื้นที่ที่ติดทะเล คือ อ่าวไทย ความยาวส่วนที่ติดทะเลประมาณ 5 กิโลเมตร ภายในพื้นที่ทั้งหมดมีลำคลองจำนวน 126 คลอง ลำรางสาธารณะ 19 ลำรางและลำกระโดงหลายสาย ซึ่งเป็นเสมือนเส้นเลือดหล่อเลี้ยงหัวใจของประชาชนชาวบางขุนเทียน เพราะประชาชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรจึงต้องอาศัยน้ำจากลำคลองประกอบอาชีพเกษตรกรรม ลำคลองที่เป็นเส้นทางคมนาคมและเป็นหัวใจของเกษตรกรที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

1. คลองสนามชัย มีความยาวประมาณ 35 กิโลเมตร เชื่อมระหว่างกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในท้องที่เขตบางขุนเทียน ยาวประมาณ 11.3 กิโลเมตร
2. คลองบางบอน มีความยาวประมาณ 12 กิโลเมตร อยู่ในแขวงบางบอน เป็นคลองน้ำจืดใช้ในการเกษตร

3. คลองหัวกระบือ มีความยาวประมาณ 15 กิโลเมตร แยกจากคลองสนามชัย ผ่านห้องที่แขวงท่าข้ามหลายหมู่บ้าน ไปออกคลองพิทยาลงกรณ์

4. คลองพิทยาลงกรณ์ เริ่มต้นจากจังหวัดสมุทรปราการจรดจังหวัดสมุทรสาคร และทางที่ผ่านในห้องที่เขตบางขุนเทียน มีความยาวประมาณ 5 กิโลเมตร

ในปัจจุบันการประกอบอาชีพของประชาชนในเขตบางขุนเทียนได้เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับมีประชาชนได้ย้ายเข้ามาอยู่ในเขตบางขุนเทียนมากขึ้นหลายครอบครัว ซึ่งมีอาชีพค้าขายและประกอบอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม การคมนาคมจึงได้เปลี่ยนไปใช้ถนนหนทางมากขึ้น ซึ่งถนนในเขตบางขุนเทียนที่สำคัญได้แก่

1. ถนนเอกชัย จากศาลแพ่งธนบุรีถึงด่านซึ่งสมุทรสาคร ยาวประมาณ 24 กิโลเมตร อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ยาวประมาณ 10 กิโลเมตร

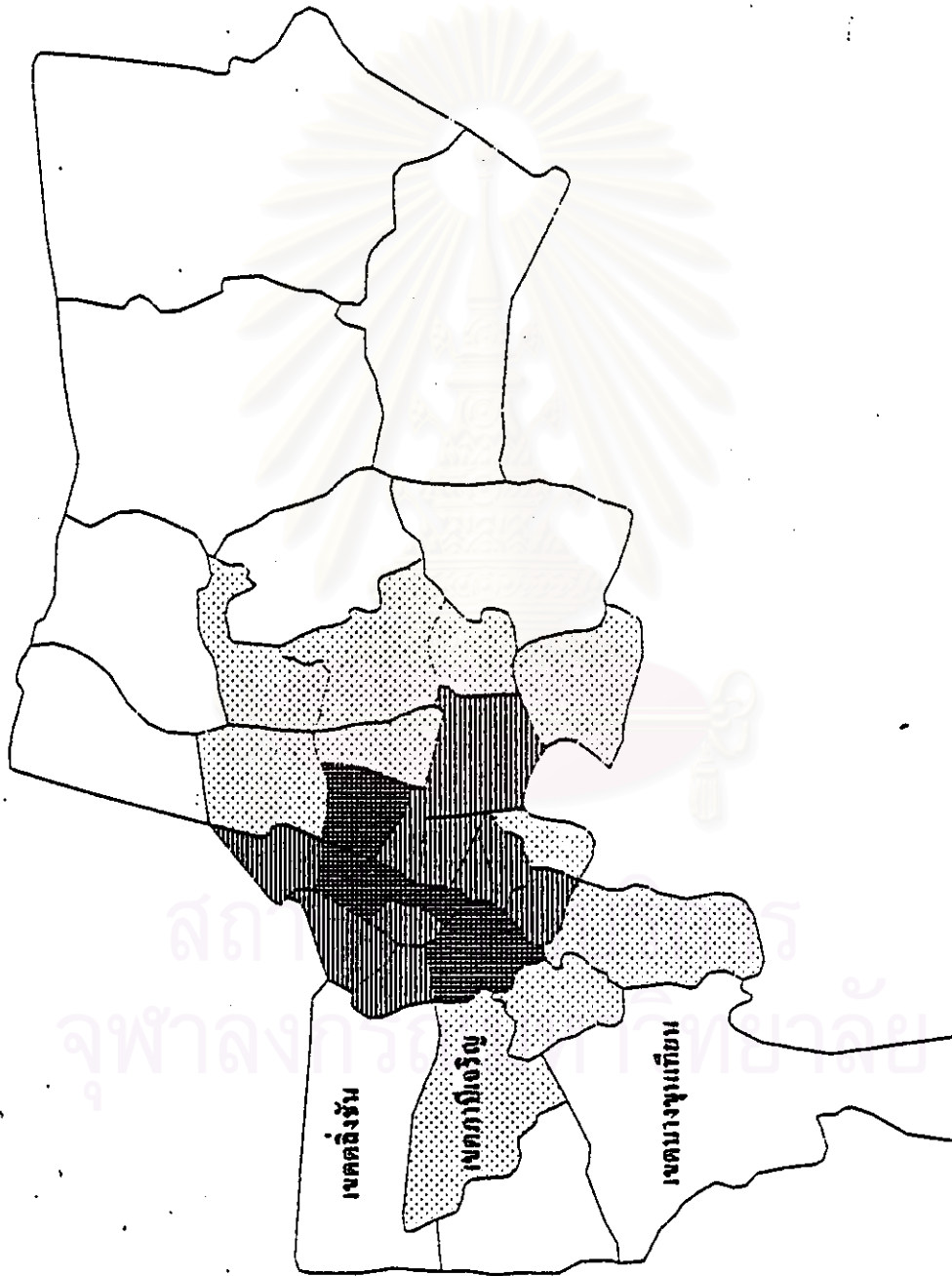
2. ถนนพระรามที่ 2 (ธนบุรี-ปากท่อ) จากถนนสุขสวัสดิ์ถึงถนนเพชรเกษม (อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี) ยาวประมาณ 84 กิโลเมตร อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ยาวประมาณ 14 กิโลเมตร

3. ถนนบางขุนเทียน-ชายทะเล จากสามแยกบางบอนถึงชายทะเล ยาวประมาณ 21 กิโลเมตร

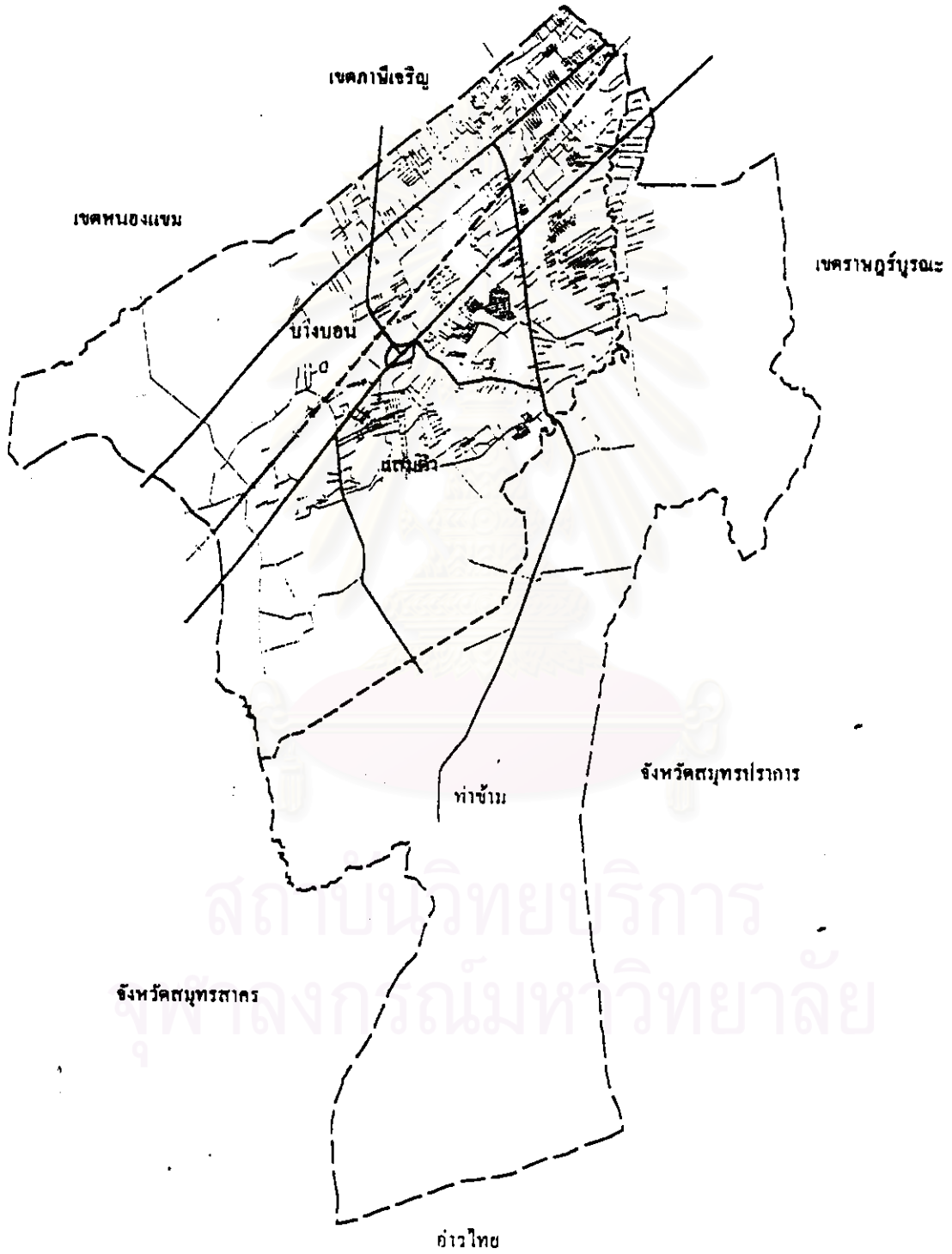
4. ถนนวงแหวน จากถนนพระรามที่ 2 ถึงถนนเพชรเกษม (บางแค) ยาวประมาณ 7 กิโลเมตร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4-1 แสดงพื้นที่เขตบางขุนเทียน

ภาพที่ 4-2 แสดงโครงข่ายถนนในเขตบางขุนเทียน

สภาพห้องที่

เขตบางขุนเทียนปัจจุบันแบ่งสภาพห้องที่ออกเป็น 3 ส่วน

1. บริเวณชุมชน ได้แก่ แขวงบางบอน บางส่วน คือ บริเวณริมถนนเอกชัย ซึ่งมีอาคารบ้านเรือนเป็นอาคารที่พักอาศัย และอาคารพาณิชย์ตั้งอยู่หนาแน่นกว่าส่วนอื่น การคมนาคมส่วนใหญ่ใช้ทางรถยนต์

2. บริเวณที่กำลังขยาย ได้แก่ แขวงแสมดำ บางส่วน แขวงบางบอน บางส่วนและแขวงท่าข้าม บางส่วน คือบริเวณถนนพระรามที่ 2 (ถนนบุรี-ปากท่อ) ที่อยู่ในเขตบางขุนเทียน ซึ่งอยู่ในห้องที่แขวงท่าข้าม แขวงแสมดำ และบริเวณริมถนนเอกชัย ต่อจากสามแยกบางบอนไปจนถึงเขตบางขุนเทียน บริเวณดังกล่าว ขณะนี้กำลังเริ่มการก่อสร้างอาคารพาณิชย์และบางส่วนเป็นโรงงานอุตสาหกรรมและมีการจัดสรรที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย การคมนาคมส่วนใหญ่ใช้ทางรถยนต์

3. บริเวณชนบท ได้แก่ พื้นที่ส่วนใหญ่ของแขวงท่าข้าม แขวงแสมดำและแขวงบางบอนบางส่วน คือ บริเวณห้องที่ที่อยู่ห่างไกลออกไปจากชุมชนตามข้อ 1 และข้อ 2 การคมนาคมส่วนใหญ่ใช้ทางเรือและเดินเท้าเท่านั้น

เขตการปกครอง

เขตบางขุนเทียนแบ่งการปกครองออกเป็น 3 แขวง คือ

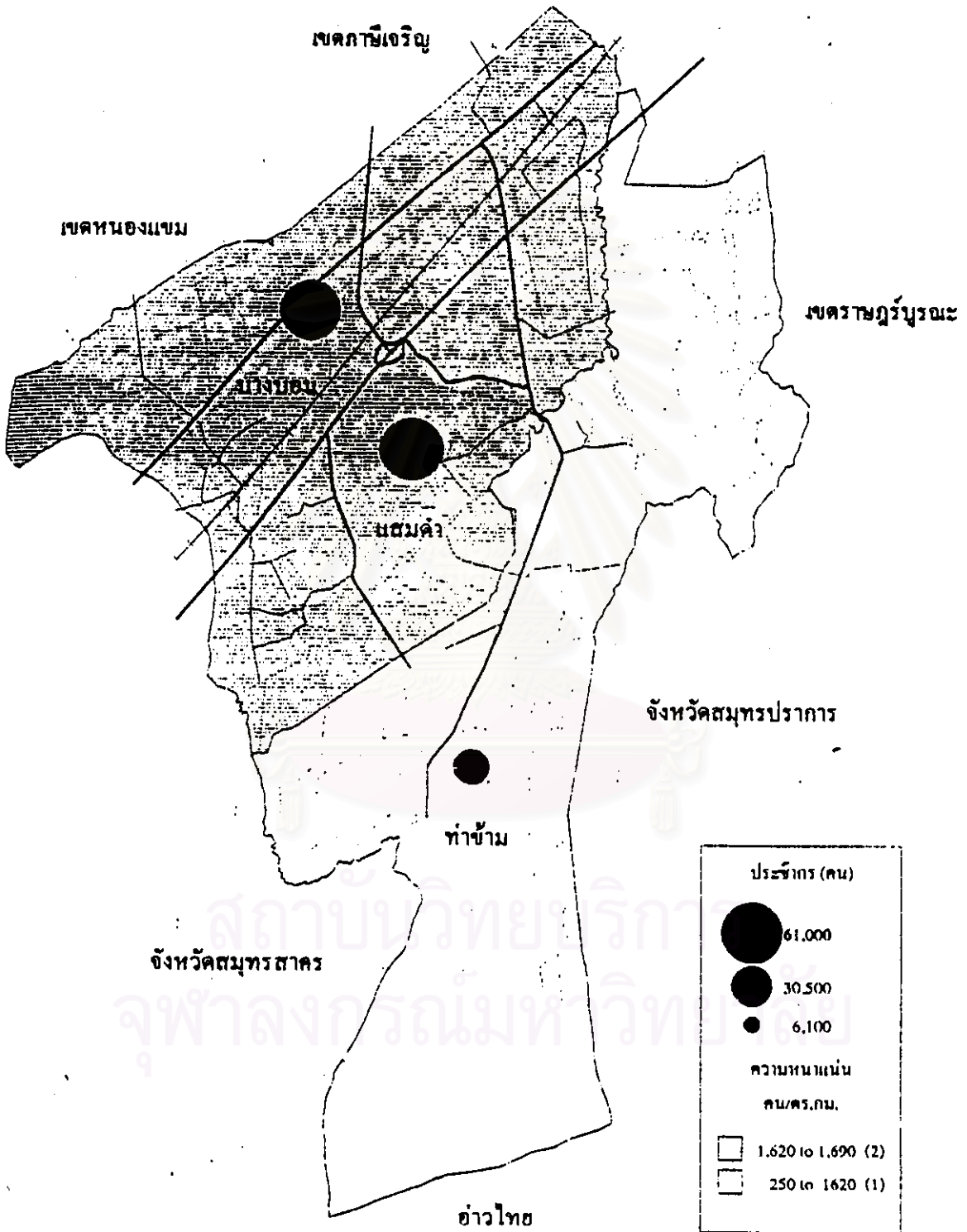
แขวงแสมดำ มี 10 หมู่บ้าน

แขวงบางบอน มี 11 หมู่บ้าน

แขวงท่าข้าม มี 10 หมู่บ้าน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4-3 แสดงความหนาแน่นของจำนวนประชากรในเขตบางขุนเทียน

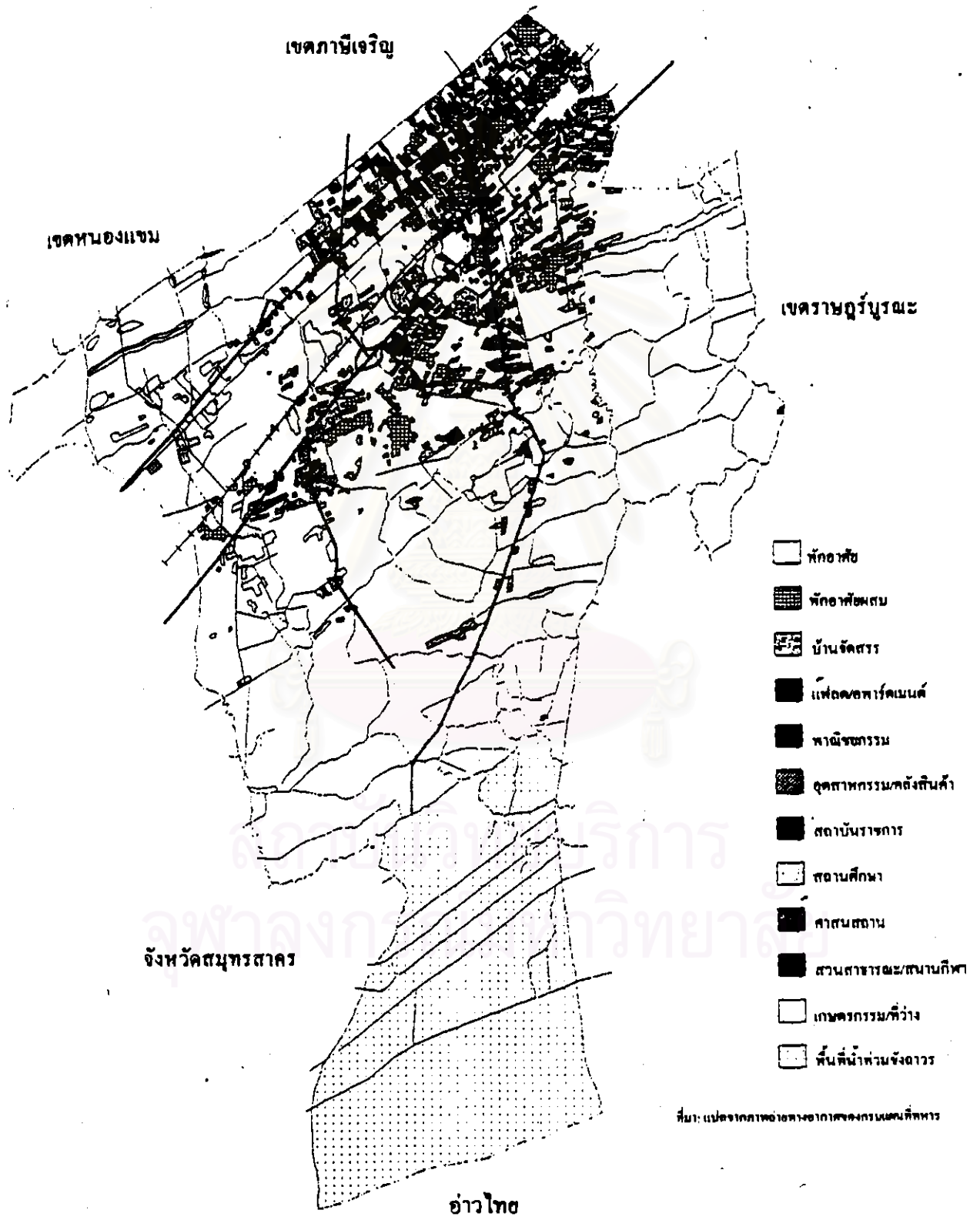

การใช้ที่ดินของเขตบางขุนเทียน

1. ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม ส่วนใหญ่เกาะกลุ่มอยู่บริเวณสองฟากของถนนเอกชัย และกระจายตัวห่างๆบริเวณแขวงแสมดำและสองฟากของทางรถไฟสายมหาชัยและถนนพระราม 2
2. ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมกระจายตัวอยู่บริเวณด้านทิศตะวันออกของถนนพระราม 2 และเกาะกลุ่มอยู่บริเวณสองฟากของถนนเพชรเกษมและถนนพระราม 2 (ธนบุรี-ปากท่อ)
3. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยเกาะกลุ่มบริเวณด้านทิศตะวันออกของถนนเอกชัย ทางรถไฟสายมหาชัยและถนนพระราม 2 และมีการกระจายตัวอยู่บริเวณ ถนนบางขุนเทียนและคลองพระยาราชมนตรี โดยกาใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย โดยทั่วไปมักผสมกับการใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชยกรรม
4. ที่ดินประเภทเกษตรกรรมและที่ว่าง เป็นประเภทการใช้ที่ดินที่มีพื้นที่มากที่สุด โดยเฉพาะแขวงแสมดำและแขวงท่าข้าม

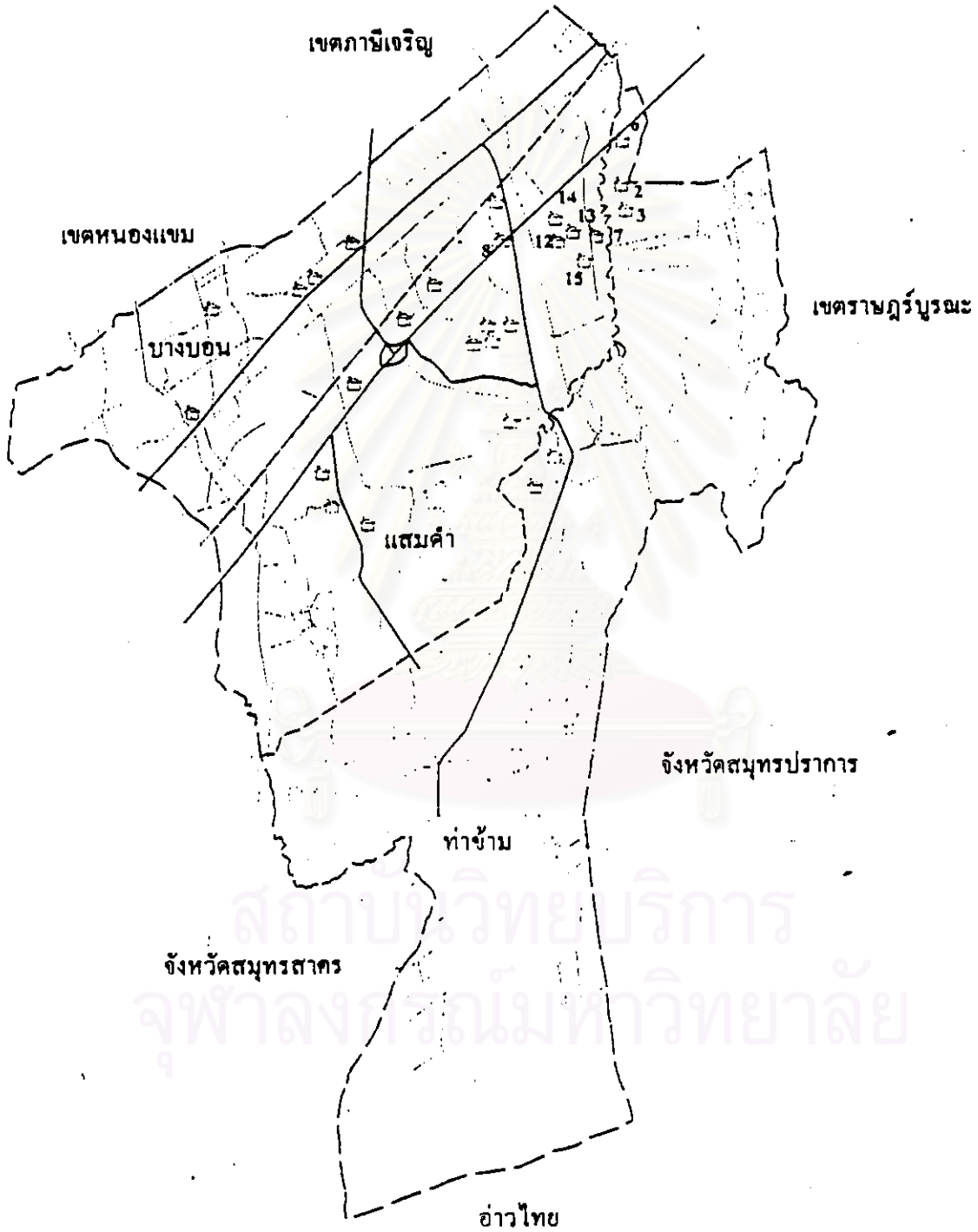
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4-4 แสดงการใช้ที่ดินในเขตบางขุนเทียน พ.ศ.2536

ภาพที่ 4-5 แสดงการกระจายตัวของหมู่บ้านจัดสรรในเขตบางขุนเทียน

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของเขตบางขุนเทียน

ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของเขตบางขุนเทียน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม เนื่องจากเขตบางขุนเทียนเป็นเขตเดียวของกรุงเทพมหานครที่มีพื้นที่ติดทะเลคือ อ่าวไทย จึงมีการจับปลาละเลในพื้นที่ย่านกลางของเขต แต่ในปัจจุบันการประกอบอาชีพของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป มีการประกอบอาชีพในด้านพาณิชยกรรมและการรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น มีสถานประกอบการขนาดย่อมเป็นจำนวนมาก กิจกรรมที่สำคัญได้แก่การผลิตชิ้นส่วนรถยนต์และผลิตโลหะเป็นส่วนใหญ่

ตารางที่ 4-1 แสดงจำนวนสถานประกอบการและคนงานภาคเอกชนของเขตบางขุนเทียน มีสถานประกอบการรวมทั้งสิ้น 3,605 แห่ง และจำนวนแรงงาน 102,322 คน สถานประกอบการที่มากที่สุดคือ สถานประกอบการการผลิต มีจำนวน 2,601 แห่ง รองลงไปคือการขายส่ง ขายปลีก ภัตตาคารและโรงงาน มี 559 แห่ง

ตารางที่ 4-1 จำนวนสถานประกอบการและจำนวนแรงงานจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2539

อุตสาหกรรม	สถานประกอบการ	แรงงาน
การผลิต	2,601	87,833
การขายส่ง ขายปลีก ภัตตาคารและโรงงาน	559	5,175
บริการชุมชน บริการสังคมและบริการบุคคล	198	1,581
การก่อสร้าง	102	4,272
บริการการเงิน การประกันสังคม อสังหาริมทรัพย์และธุรกิจ	75	2,154
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	52	1,246
การไฟฟ้า ประปา ก๊าซ	17	53
การทำเหมืองแร่ เหมืองหิน	1	8
รวม	3,605	102,322

พาณิชย์กรรม

ในด้านพาณิชย์กรรมของเขตบางขุนเทียนนั้น ใน ช่วงปี พ.ศ. 2537-2538 มีการขอยื่นจดทะเบียนการค้า 6,146 ราย ตารางที่ 4-2 เมื่อพิจารณาในระดับแขวงในปี พ.ศ. 2538 พบว่า แขวงบางบอนมีสัดส่วนการจดทะเบียนการค้าสูงที่สุดคือ 2,032 รายหรือประมาณร้อยละ 62.5 ของทั้งเขต ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการขยายตัวของเมืองที่รวดเร็ว โดยเฉพาะการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมที่ค่อนข้างสูง ทำให้การบริการร้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้นด้วย แขวงที่มีการจดทะเบียนการค้ารองลงมาได้แก่ แขวงแสมดำเท่ากับ 973 ราย หรือประมาณร้อยละ 29.93 ของทั้งเขต ส่วนแขวงท่าข้ามมีการจดทะเบียนการค้าน้อยที่สุด คือ 246 ราย หรือประมาณร้อยละ 7.57 ของทั้งเขต ทั้งนี้เนื่องมาจาก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและไม่เหมาะสมสำหรับรองรับการขยายตัวของเมือง อีกทั้งมีการคมนาคมไม่ค่อยสะดวกและทั่วถึง

ตารางที่ 4-2 สถิติการจดทะเบียนการค้ารายแขวงในเขตบางขุนเทียน ปี 2537 ,2538

แขวง	พ.ศ. 2537		พ.ศ. 2538		การเปลี่ยนแปลง พ.ศ. 2537-2538
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	
บางบอน	1,664	57.48	2,032	62.5	368
แสมดำ	969	33.47	973	29.93	4
ท่าข้าม	262	9.05	246	7.57	-16
รวม	2,895	100	3,251	100	356

ที่มา : สำนักงานเขตบางขุนเทียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุตสาหกรรม

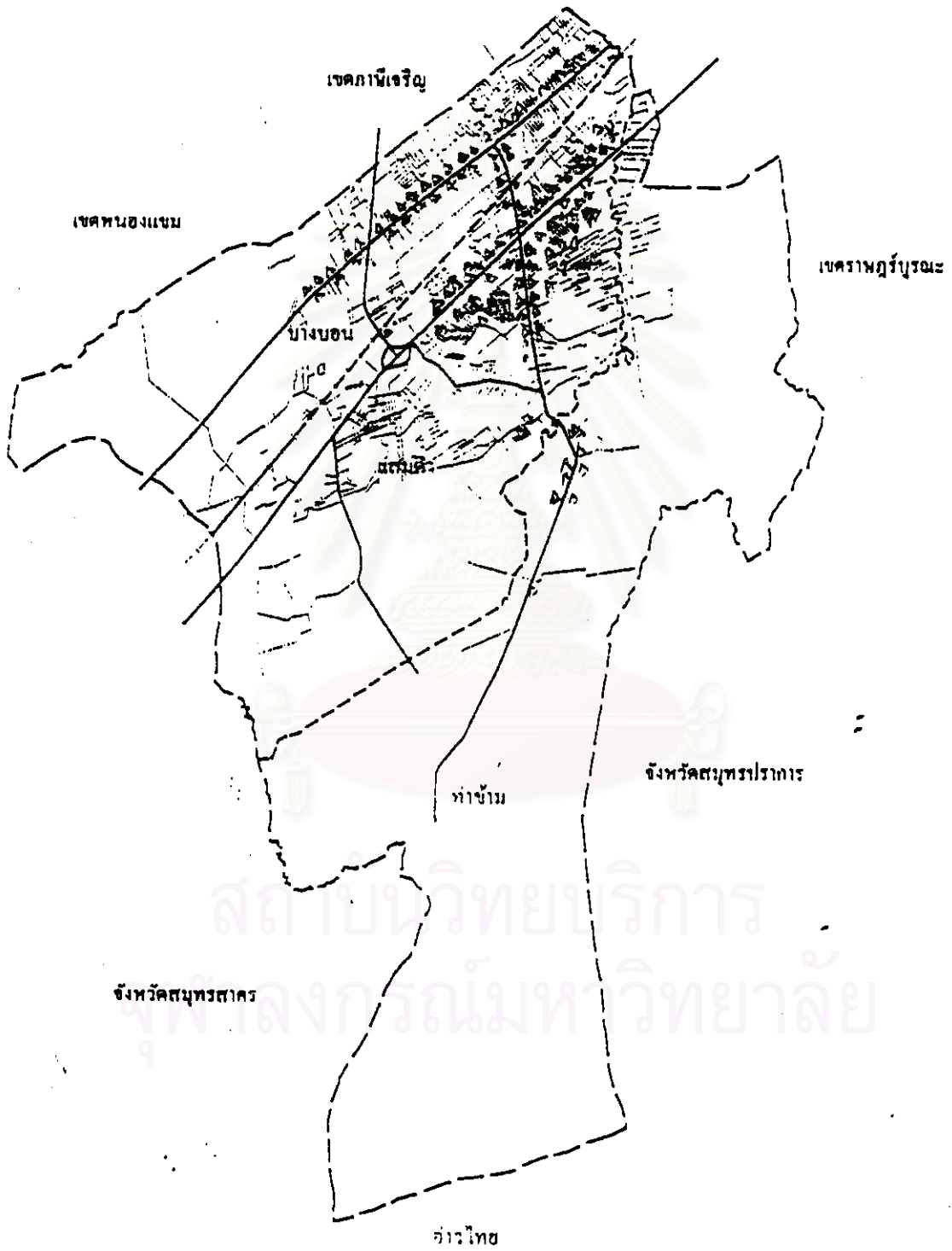
การผลิตทางด้านอุตสาหกรรมนับว่าเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของเขตบางขุนเทียน จากสถิติของกองควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม พบว่าในปี 2537 มีโรงงานที่จดทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมรวมทั้งสิ้น 2,058 แห่ง มีคนงาน 61,529 คน และมีเงินทุนจดทะเบียนรวมกัน 13,748.87 ล้านบาทของที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดได้แก่ แขวงบางบอน มีโรงงาน 1,067 แห่ง หรือประมาณร้อยละ 51.85 มีคนงาน 27,672 คน หรือประมาณร้อยละ 44.97 และมีเงินจดทะเบียน 5,201.86 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 37.83 แขวงที่มีโรงงานอุตสาหกรรมรองลงมาได้แก่ แขวงแสมดำ มีโรงงาน 802 แห่ง หรือประมาณร้อยละ 38.97 มีคนงาน 29,603 คน และมีทุนจดทะเบียน 6,879.07 ล้านบาท ส่วนแขวงท่าข้ามมีโรงงานอุตสาหกรรมน้อยที่สุดคือ มีโรงงาน 189 แห่ง มีคนงาน 4,254 คน มีทุนจดทะเบียน 1,667.94 ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องจากแขวงท่าข้ามที่มีพื้นที่ติดกับทะเล การคมนาคมต่างๆ ยังไม่ค่อยสะดวกมากนัก ส่วนใหญ่การคมนาคมต้องใช้ทางเรือ และพื้นที่ส่วนใหญ่ น้ำทะเลท่วมถึงไม่เหมาะสำหรับตั้งโรงงานอุตสาหกรรม

ตารางที่ 4-3 จำนวนโรงงาน คนงาน และทุนจดทะเบียน รายแขวงในเขตบางขุนเทียน ปี 2537

แขวง	จำนวนโรงงาน		จำนวนคนงาน		ทุนจดทะเบียน	
	แห่ง	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
บางบอน	1,067	79.87	27,672	44.97	5,201.86	37.83
แสมดำ	80	5.99	29,603	48.11	6,879.07	50.03
ท่าข้าม	189	14.15	4,254	6.91	1,667.94	12.13
รวม	1,336	100	61,529	100	13,748.87	100

ที่มา : กองควบคุมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ภาพที่ 4-6 แสดงการกระจายตัวโรงงานอุตสาหกรรมในเขตบางขุนเทียน

เกษตรกรรม

เขตบางขุนเทียนยังมีพื้นที่เกษตรกรรมเหลืออยู่ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะแขวงบางบอน และแขวงท่าข้าม แต่จากสภาพการขยายตัวอย่างรวดเร็วของพื้นที่เมือง เพื่อรองรับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับเขตบางขุนเทียนเริ่มมีโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากขึ้น จึงทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของเขตบางขุนเทียนค่อยๆ ลดบทบาทความสำคัญลง จากตาราง 4-4 ซึ่งแสดงพื้นที่เกษตรกรรมเป็นรายแขวงในระหว่างปี 2534-2538 พบว่ามีพื้นที่เกษตรกรรมลดลงถึง 19,677 ไร่ (ร้อยละ 48.35) แขวงที่มีพื้นที่เกษตรกรรมลดลงมากที่สุดคือ แขวงท่าข้าม เท่ากับ 8,250 ไร่ (ร้อยละ 41.93 ของพื้นที่ที่ลดลง) รองลงมาคือแขวงบางบอนลดลง 7,857 ไร่ (ร้อยละ 39.93)

ตารางที่ 4-4 การเปลี่ยนแปลงพื้นที่เกษตรกรรมเป็นรายแขวงของเขตบางขุนเทียน พ.ศ. 2534-2538

แขวง	พื้นที่เกษตรกรรม (ไร่)					การเปลี่ยนแปลง 2534-2538		
	2534	2535	2536	2537	2538	ไร่	%จากเดิม	%ทั้งหมด
บางบอน	11,672	8,050	5,324	2,449	3,815	-7,857	32.69	18.15
แสมดำ	5,633	3,478	2,896	1,507	2,063	-3,570	36.62	9.82
ท่าข้าม	23,388	23,388	23,388	14,797	15,138	-8,250	64.73	72.03
รวม	40,693	34,916	31,608	18,753	21,016	-19,677	51.65	100
ที่มา	สำนักงานพัฒนาชุมชนเขตบางขุนเทียน							

โครงสร้างทางสังคม

โครงสร้างทางสังคมของประชาชนในเขตบางขุนเทียน มีการจัดกลุ่มองค์กรและการรวมกลุ่มกันทางสังคม ในรูปของชุมชนจำนวนมาก เพื่อพัฒนาชุมชนของตน ประชาชนในเขตบางขุนเทียนจะมีการศึกษาไม่สูงมากนักส่วนใหญ่จะจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาภาคบังคับ มีการนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ มีการประกอบอาชีพด้านการค้าขายรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมและการทำเกษตรกรรม

ชุมชนในเขตบางขุนเทียน

จากประกาศของกรุงเทพมหานครจำแนกชุมชนออกเป็น 5 ประเภทคือ

1. ชุมชนแออัด หมายถึง ชุมชนส่วนใหญ่ที่มีอาคารหนาแน่น ไร้ระเบียบและชำรุดทรุดโทรม ประชาชนอยู่อย่างแออัด มีสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้อยู่อาศัย โดยให้ถือเกณฑ์ความหนาแน่นของบ้านเรือนอย่างน้อย 15 หลังคาเรือนต่อพื้นที่ 1 ไร่

2. ชุมชนชานเมือง หมายถึงชุมชนที่กรุงเทพมหานครได้จัดทำเป็นประกาศกำหนดชุมชนโดยมีพื้นที่ดำเนินการด้านเกษตรกรรมในเขตกรุงเทพมหานครรอบนอกเป็นส่วนใหญ่ มีบ้านเรือนไม่แออัด แต่ขาดการวางแผนทางด้านผังชุมชน เช่น ทางระบายน้ำ ทางเดินเท้า เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาน้ำท่วมขัง การสัญจรไปมาของประชาชนในชุมชน

3. ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร หมายถึง ชุมชนที่มีบ้านจัดสรรที่เป็นบ้านที่อยู่อาศัย และดำเนินการในภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีลักษณะบ้านเป็นบ้านเดี่ยวที่มีบริเวณ ทาวน์เฮ้าส์ ตึกแถว หรือบ้านแฝด สภาพทั่วไปควรจะมีการพัฒนา เช่น ทางระบายน้ำ ขยะ ทางเท้า ซึ่งกรุงเทพมหานครพิจารณาถึงความต้องการของประชาชนและความเหมาะสมในการที่จะเข้าไปดำเนินการพัฒนา ซึ่งจะได้จัดทำเป็นประกาศกำหนดชุมชน

4. เคหะชุมชน หมายถึง ชุมชนที่ได้รับการจัดตั้งดำเนินการและดูแลโครงการโดยการเคหะแห่งชาติ มีสภาพเป็นแฟลตและกรุงเทพมหานครเข้าไปดำเนินการในด้าน ทางระบายน้ำ ขยะ ทางเท้า เศรษฐกิจ สังคม ออนามัยและอื่นๆ

5. ชุมชนเมือง หมายถึง ชุมชนที่มีความหนาแน่นของบ้านน้อยกว่าชุมชนแออัด น้อยกว่า 15 หลังต่อ 1 ไร่ แต่ความหนาแน่นของจำนวนบ้านมากกว่าชุมชนชานเมืองและกรุงเทพมหานครได้จัดทำประกาศกำหนดเป็นชุมชน โดยที่ชุมชนดังกล่าวไม่เป็นชุมชนตามที่กล่าวมาในข้ออื่น ๆ

จากข้อมูลชุมชน ปี 2537 พบว่าเขตบางขุนเทียนมีชุมชนรวมทั้งหมด 23 ชุมชน (ร้อยละ 1.85 ของจำนวนชุมชนทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร) ชุมชนในเขตนี้จำแนกเป็นชุมชนชานเมืองทั้งหมด โดยมีประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนรวม 21,714 คน 4,977 ครอบครัว และ 4,084 หลังคาเรือน และมีจำนวนประชากรเฉลี่ยครอบครัวละ 4 คน

ขนาดของชุมชน เมื่อจำแนกตามจำนวนหลังคาเรือน ส่วนใหญ่ในเขตนี้เป็นชุมชนขนาดเล็ก (หมายถึง มีขอบเขตพื้นที่ปกครองของชุมชนที่กำหนดโดยสำนักงานเขตไม่เกิน 140 หลังคาเรือน) ซึ่งมีอยู่ 15 ชุมชนด้วยกัน (ร้อยละ 68) และเป็นชุมชนขนาดกลาง (141-499 หลังคาเรือน) ประมาณร้อยละ 32 และมีชุมชนขนาดใหญ่เพียงชุมชนเดียว (มากกว่า 500 หลัง)

นอกจากนี้ พบว่าที่ดินของชุมชนในเขตบางขุนเทียน ทุกชุมชนเป็นที่ดินของเอกชน ลักษณะการถือครองที่ดินส่วนใหญ่เป็นที่ดินของตนเอง (ร้อยละ 52) การถือครองแบบผสม คือ มีทั้งเป็นที่ของตนเอง เช่าที่ เช่าบ้าน (ร้อยละ 35) และที่เหลือเป็นแบบเช่าที่ เช่าบ้าน (ร้อยละ 13)

สภาพชุมชนในเขตบางขุนเทียน บ้านเรือนส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นชุมชนชานเมือง จะเห็นได้ชัดในชุมชนทางตอนใต้ของเขตซึ่งมีบ้านเรือนแต่ละแห่งกระจายตัวห่างกัน สภาพฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี มีพื้นที่ทำนาทุ่ง เลี้ยงปลา ประกอบเป็นอาชีพเสริมเลี้ยงครอบครัวแต่พื้นที่ตอนไต้นั้น ยังไม่มีเส้นทางคมนาคมทางบก การสัญจรในพื้นที่ดังกล่าวจำต้องอาศัยลำคลองเป็นเส้นทางสำคัญ ภายในชุมชนมีทางเดินเท้า คสล. (ร้อยละ 44) เป็นทางเดินดิน (ร้อยละ 35) ส่วนที่เหลือมีลักษณะผสมทั้งทางเดินเป็นไม้หรือดินสลับกับทางเดินเท้า คสล. ในบางช่วง ในด้านการใช้น้ำ โดยส่วนใหญ่มีมิเตอร์ประปา (ร้อยละ 70) ชื่อน้ำ ต่อจากบ้านอื่น (ร้อยละ 13) และทุกชุมชนในเขตมีมิเตอร์ไฟฟ้าเป็นของตนเอง

ปัญหาภายในชุมชนพบว่า พื้นที่ชุมชนส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่มต่ำ ยังไม่มีทางระบายน้ำ ทำให้เกิดสภาพน้ำท่วมขังในบางพื้นที่ อีกทั้งทางเดินเท้ายังคับแคบ ชำรุด และไม่มีไฟฟ้าตามทางเดิน ซึ่งส่งผลถึงความไม่ปลอดภัยในการสัญจรของชาวชุมชน ส่วนชุมชนทางตอนใต้ขาดเส้นทางคมนาคมที่จะเชื่อมต่อกับพื้นที่อื่นๆ

ตารางที่ 4-5 ขนาดของชุมชนในเขตบางขุนเทียน จำแนกตามจำนวนหลังคาเรือน พ.ศ. 2537

ขนาดชุมชน	ชื่อชุมชน	จำนวน	ประชากร	ครอบครัว	หลังคาเรือน
เล็ก < 140 หลัง	ชุมชนทรัพย์นุกูล ชุมชนหัวกระบือ ชุมชนการเกษตรบ้านนายพล ชุมชนสถานีพรหมแดน ชุมชนหลวงพ่อบุญ ชุมชนวัดบางบอน ชุมชนสถานีรางโพธิ์ ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาหมู่ 8 ชุมชนแดงมณี ชุมชนวัดกำแพง ชุมชนรอยนายเจียก ชุมชนสายสัมพันธ์	15	7,574	1,690	1,316
กลาง 141-499 หลัง	ชุมชนวัดกก ชุมชนวัดบัวผ้น ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาหมู่ 6 ชุมชนศาลเจ้าแม่ทับทิม ชุมชนรอยกำนันแมน 3 ชุมชนจุฬพงษ์ ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาหมู่ 2	7	10,396	2,274	1,777
ใหญ่ > 500	ชุมชนเพชรทองคำ	1	3,744	1,013	991
	รวม	23	21,714	4,977	4,084
หมายเหตุ	ขนาดของชุมชนเป็นขนาดที่กำหนดโดยสำนักงานเขต				
ที่มา	ข้อมูลชุมชน ของสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2537				

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย